

Correspondence between Ragnar Frisch and Trygve Haavelmo (1937-1948)

Ragnar Frisch to Trygve Haavelmo, 19.06.1937

19.6.37

Kand. Haavelmo.

Vil de si til Skaug at vi drøftet hans stilling. Si at vi er meget fornøid med hans arbeide og gjerne vil han skal fortsette. Antyd at det fra høsten kanskje kan bli tale om lønnpålegg. Jeg forsøkte å treffe ham i telefon i dag men forgjeves.

Hilsen

R.F.

Ragnar Frisch to Trygve Haavelmo, 12.07.1937

H: The Econometric Society

July, 12,1937

Mr. Haavelmo
Universitetets Okonomiske Institutt
Karl Johans gt.
Oslo, Norway

My dear Haavelmo:

During the Cowles Commission conference I have given some thought to your plans of study while abroad. I have also talked with some people here on the trip you are planning. I am writing you now lest I forget to talk to you about them when I get back.

In the first place I think you ought to read a considerable amount of mathematics before leaving Norway. I don't know how much you will have read during summer vacation, but I think you should be fairly well founded before going abroad.

I think that you would do well in first taking up the subject of mathematical statistics when you go abroad. The most effective thing to do would, I think, be to go back to Neyman in London, and stay there as long as you think is necessary in order to get a good foundation in sampling theory.

Next you should take up – and very thoroughly – the construction of demand and supply curves and similar investigations. I believe you do well in going first to Marschak at Oxford getting as much you can out of him and the group which is now forming around the Oxford Institute. Possibly this would fill in you first year.

The second year you should, I think, spend in the United States. I hope that some arrangement may be made so that you get a reduced ocean fare. The first thing you should do in the states, I think, to see Dr. Louis H. Bean of the Department of Agriculture in Washington, D. C. (Dr. Bean is at present statistician to the Secretary of Agriculture, Wallace). Bean has done much work on constructing demand and supply curves for agricultural commodities. I think it would be would be

worthwhile for you to get familiar with his method, (the nature of his method you will see from the enclosed memorandum which I have written up here in Colorado). It will, of course, only take you a very short time to become familiar with the technicalities of his method. The main work you should do when seeing Bean would be to familiarise yourself thoroughly with the various special investigations he has made on different kinds of commodities regarding their price fixation, acreage planted, etc. I think much is to be learnt concretely and practically from these various investigations. Bean has excellent economic judgement and a good bit of common sense. He promised to give you as much time as you needed and also to direct you to other people whom you ought to see.

I would also strongly recommend that you get in touch with Professor Yntema of Chicago.

Besides you ought to see Dr, Charles F. Roos, research director of the Mercer-Allied Corporation, 420 Lexington Ave., New York City. You should also meet Professor Harold Hotelling of Columbia University in New York City.

Finally you ought to come out to Colorado Springs and see the work of the Cowles Commission.

With best regards,

Cordially yours,
Ragnar Frisch
301 Mining Exchange Bldg.
Colorado Springs, Colorado, U.S.A.

RF:MJL

Ragnar Frisch to Trygve Haavelmo, 28.12.1937

28.12.37

Kjære Haavelmo.

For et par år siden blev som de sikkert husker mine forelesninger over Wicksells pengeteori hektografert ”Pkt nr. 830.: Wicksell Grunnleggeren av den moderne pengeteori.”

Det siste jeg har i mit eksemplar er (8306/5 hvor selve pengeteorien blir komplettert til en dynamisk konjunkturteori (som fører til ABC lag). Der er imidlertid en ufullført setning så der må være noen sider som mangler. Jeg har en nokså tydelig erindring om at disse manglende sider av 8306 virkelig blev fullført. Det gikk en tid før det blev gjort, men såvidt jeg husker blev det virkelig gjort og utlevert til studentene.

Derimot blev 8307 – om de posts som inngår i den internasjonale omsetning ikke fullført (jeg har endel håndskrevne notiser herom).

8310: Et generelt monetært begreps- og symbolsystem blev hektografert. Det jeg nu er særlig interessert i er hvor slutten 8306 har tatt veien. Kan de hjelpe mig. Jeg trenger det, og det snarest, da jeg skriver på en engelsk artikkel herom. Kunde De sende mig et par ord?

Melkekorrektoren er nu lest fremlengs og baklengs og skal sendes til rettelse i trykkeriet.

Godt Nyttår! Håper De har utbytte av opholdet.

Hilsen
R.F.

Ragnar Frisch to Trygve Haavelmo, 18.01.1938

18.1.38

Kjære Håvel,

Takk for memo om Stumpffs metode. Det var meget greit.

Mitt hovedinntrykk er at metodene kan tjene som en første hånds orientering med lite arbeide, men at der ikke kan oppnås samme grad av nøiaktighet som vi nu er blitt vant til å forlange.

Spesielt forekommer det mig at spektret av Yale data viste så mange fiktive "skygger" at det vilde være ganske umulig å si noget bestemt om f.eks. 20 års bølger, som jeg i sin tid bestemte med temmelig stor nøiaktighet ved hjelp av lineær operasjoner.

Med hjertelig hilsen og ønske om fortsatt godt utbytte.

Deres Ragnar Frisch

Ragnar Frisch to Trygve Haavelmo, 25.01.1938

25.1.38

Kjære Håvel:

Hvis jeg ikke husker feil snakket de for en tid siden om et sted langs Krøderen hvor De tenkte Dem det skulde være så bra for bier. Jeg husker ikke riktig hvor det var. Vilde De sende mig et par ord om det?

Venlig
R.F.

hilsen

Trygve Haavelmo to Ragnar Frisch, 27.02.1938

41, rue Plantamour

Geneve

27/2-38

Hr. professor Frisch
Slemdalsvn 98, Vinderen pr. Oslo

Kjære professor Frisch:

I mitt forrige brev av (30.1) nevnte jeg at jeg hadde puslet litt med en avhandling I dynamisk teori. Vedlagt tillater jeg mig å sende Dem resultatet, og skulde være svært takknemlig hvis De kunde få tid til å se om det er brukbart. Jeg har bedt Tinbergen lese avhandlingen og si sin opriktige mening om den. Jeg fikk den tilbake fra ham i går, og efter hva han sa, skulde den visst være følt bra. Han har naturligvis ikke gått igjennem alle detaljene, men jeg tror disse stort sett skulde være nogenlunde I orden. For ikke å kaste bort tid har jeg ikke laget nogen tegninger for trykning, vedlegger bare råtellingene.

Med det samme kunde jeg kanskje få lov til å nevne at jeg har sendt stipendieansøkningen til Universitetet (Manthey) og Norge-Amerikafondet. Fra Norge-Amerikafondet fikk jeg det svar at de ikke hadde noe stipendium til behandling akkurat for øieblikket, men at ansøknings ”for fullstendighets skyld” skulde bli referert på neste styremøte. Men dette svaret var bare fra forretningsførereren. Kunde jeg be Dem være så elskverdig å snakke litt med Høegh ved leilighet ang. Dette; det kunde hende at man ved en misforståelse tror pengene må skaffes med en gang, idet jeg, efter Høeghs anvisning, søkte om stipendium for 1938. Det haster jo ikke før til høsten.

Jeg håper De vil undskylde at jeg kommer med så meget bryderi på en gang.

Hilsen Deres Ærbødige
Trygve Haavelmo

Ragnar Frisch to Trygve Haavelmo, 03.03.1938

3. mars 1938

Kjære Haavel!

Takk for Deres brev av 27.2 med MS ”Confluent relations ...”. Jeg har ikke lest avhandlingen så grundig at jeg har oppgjort mig en endelig mening om alle detaljer, men dog så pass nøie at jeg kan si den gir et meget behagelig inntrykk. Vi skal trykke den i *Econometrica* antagelig i Julinummeret. Så snart jeg får tid skal jeg lese den grundig og gjøre mine notater. Foreløbig vil jeg bare gratulere Dem med arbeidet. Jeg er sikker på det kommer til å vekke oppmerksomhet.

Den største glede De kan gjøre mig er å prestere meget godt. Både memorandumet fra Berlin og ennu mer denne avhandlingen viser at De er på rett vei. Og at De arbeider energisk. Takk for det.

Jeg har i dag skrevet et lengre brev til Høegh om Dem. Jeg vedlegger ingen kopi da jeg antar De vilde rødme ved å leses det.

Når De har hatt Deres første år i Amerika på Norge-Amerika fondet får vi se å få Dem et år til på Rockefeller.

Heng i fremdeles. Og husk hva jeg mener om Kartago (at De ikke kan nokk matematikk).

Hjertelig hilsen
Deres Ragnar Frisch

Ragnar Frisch to Trygve Haavelmo, 06.03.1938

Kjære Haav.

Har nu lest Deres MS nøiaktig. Jeg synes dette er fint. Har korrigert endel uttrykk.

(...)

Ragnar Frisch to Trygve Haavelmo, 05.05.1938

Kjære Håv.

Takk for MS ”The Seasonal Moment ... periodic Acting Force”.

(...)

Trygve Haavelmo to Ragnar Frisch, 08.10.1938

Aarhus, 8/10-38

Kjære professor Frisch.

Professor Pedersen har bedt mig om å lage en publikasjon fra Aarhus Universitets Økonomiske Institut ang. efterspørselen efter kjøtt og flesek I København og Danmark forøvrig. Dette er jo viktige ting her nede. Foreløpig har jeg forsøkt å bygge op en teori for undersøkelsen. Jeg tillater mig å vedlegge en begynnelse til denne, om De ved leilighet kunde få tid til å kaste et blick på det. Jeg skulde være meget takknemlig for å høre om De mener det jeg har antydnet i memorandumet er nogen fruktbar linje å slå inn på. Hvis man kunde få statistisk verifisert mine ligninger (19) og (24) (eventuelt med visse endringer) vilde vel dette, så vidt jeg forstår, har større verdi enn bare å velge en eller annen mekanisk formel som gir god føining til markedsdata.

Arbeidsforholdene her er utmerket. Forelesningene, som forøvrig er meget interessante, tar foreløpig ikke så svært meget tid, så det blir anledning til å arbeide en god del også med andre ting. Jeg er svært glad for at De anbefalte meg til stillingen her.

Hilsen Deres Ærbødige
Trygve Haavelmo.

Ragnar Frisch to Trygve Haavelmo, 30.01.1939

Kjære Haavelmo!

Takk for brev og P.M. om Davis og Nelson og for forelesningene Deres. Gratulerer med dem. De bør sende dem til Wedervang, Keilhau og Skaug, Palmstrøm og Jahn; hvis De ikke allerede har gjort det.

Forøvrig mener jeg at Kartago bør ødelegges.

Hilsen
R.F.

Trygve Haavelmo to Ragnar Frisch, 23.03.1939

Aarhus, 23/3-39

Kjære professor Frisch!

Jeg skriver for å be Dem om hjelp igjen. Denne gang gjelder det ansøking til Rockefeller. Ved juletider gav De mig en del tips om hva en slik ansøking burde indeholde. Jeg har nu efter beste evne forsøkt å formulere et utkast som jeg vedlegger, og vil nu spørre om De kunde få tid til å se litt på det ved leilighet. Jeg blir i Oslo i uken efter påske (9.-17. april), og det vilde da kanskje være mulig å treffe Dem på Instituttet.

Efter avtale skulde jeg også få lov å minne Dem om å spørre skibsreder Høegh angående muligheten for fri reise til Amerika I juni måned.

Med mange undskyldninger for bryderiet

Deres Ærbødige
Trygve Haavelmo

P.S. Endel av de ting jeg sier I utkastet til ansøking har kanskje litt forecast-karakter, som f.eks. spørsmålet om fremtidige ansettelsesmuligheter. Jeg har tatt med slike ting fordi jeg har hørt det skal ha nokså stor betydning ved utdelingen. Så vidt jeg har forstått er det særlig viktig at man er nogenlunde fast knyttet til et institutt eller lignende.

Trygve Haavelmo to Rockefeller Foundation, 15.04.1939

15. April, 1939.

To The Rockefeller Foundation
Mr. T. B. Kittredge
20, rue de la Baume, Paris (8)

Sir,

I herewith beg to apply for a fellowship from The Rockefeller Foundation, to study economics and statistics in the United States. I am working for a university career, and hoping for an appointment at the University of Oslo.

I am born in Norway 1911. Having passed my economic examination at the University of Oslo in 1933, I received an appointment as research assistant at the University Institute of Economics, Oslo under the direction of professor dr. Ragnar Frisch. Since then I have been constantly attached to this Institute, except for the following interruptions: In 1936 I got a grant from the Oslo University to study statistical sampling theory in its application to economics at the London University College. In 1937 I got another grant from the Oslo University, by means of which I visited Berlin, Geneva, Paris and Oxford. Through introduction letters from professor Frisch I here had the opportunity to get in touch with several European exponents of modern economics, and to work at their research institutes. Shortly after returning (summer 1938) I was called to the new faculty of economics at the University of Aarhus, Denmark, as temporary teacher in statistics during the autumn term 1938 and the spring term 1939, while a Danish statistician is studying abroad, preparing to fill the post.

At the Oslo Institute I worked as a personal assistant of professor Frisch until the spring of 1935, from then being in charge of the work done at his department of the Institute, directing the computers and other assistants. Under the direction of professor Frisch I have been especially working in the field of regression analysis and time series analysis as applied to economic problems, mostly preliminary work to the publications from the Institute. Last year a study of the demand for milk in Norway was published in joint authorship by professor Frisch and myself. (Statsøkonomisk Tidsskrift, January 1938). During my stay in Geneva I worked out an article on some particular methods in economic dynamics, "The Method of Supplementary Confluent Relations, Illustrated by a Study of Stock Prices", which was published in "Econometrica" July 1938. During my stay in Aarhus I have finished two different studies of the Danish pig market, being now printed as publications from the Aarhus Institute of Economics: "A Dynamic Study of the Regulated Danish Pig Production" and "The Demand for Pork in Denmark". My lectures at the Aarhus University have been mimeographed to be used as textbook for economic students.

My further plans for scientific work are to take up the general problem of connecting economic theory and statistical observations. Besides of this I wish to treat some special oscillation problems in economics dynamics, I have also planned a study of individuals economic behaviour, particularly dealing with the problems of individuals planning over time.

Being thus especially interested in economic studies along the econometric line I have already for years felt the importance and necessity of having a study in the United States, where the great centres of this scientific field are to be found. And I have been all the more convinced about that through the many fruitful discussions I have had with American economists visiting our Oslo Institute. Last year I therefore applied for a Norwegian fellowship from the "Nordmannsforbundet" (a society working for connection between the United States and Norway), and got their greatest fellowship, which amounts to kr. 4000 (about \$900-). With this grant I am leaving for the United States in June this year. But as the pure travelling costs will take a great part of this amount, it would only reach for a short visit. I am therefore applying to the Rockefeller Foundation for one of its ordinary fellowships, which I then would use in continuation if the grant mentioned. In this way I would be able to stay for a longer and more thorough study, and thus get more out of the money once spent for direct travelling costs. I am not married.

Through kind assistance of professor Frisch I have already planned details of my first months of study in the United States, involving – among other things – a partaking at the 1939-Research Conference of the Cowles Commission in Colorado Springs, and visits to the University of Chicago, the Columbia University of New York City and the Department of Agriculture in Washington. Professor Frisch has kindly promised to give me a series of introduction letters to prominent American economists. If obtaining a Rockefeller fellowship, I would spend more time at each of the places mentioned above, and also stay some months at the other great universities. I would be glad to discuss details of the extension of my study with members of the Rockefeller Foundation in Paris.

For further information I beg to refer to professor Frisch. He will write to you about my application in the near future.

Your respectfully
Trygve Haavelmo
The University Institute of Economics
Oslo, Norway.

Trygve Haavelmo to Ragnar Frisch, 27.04.1939

Aarhus, 27/4-38

Kjære professor Frisch!

Jeg har i dag fått vedlagte brev fra Kittredge og tillater meg å skrive til Dem for å be om råd angående besvarelsen av noen spørsmål i brevet, som jeg dessverre ikke kan klare på egen hånd. Jeg vedlegger også kopi av den ansøking jeg sendte til Rockefeller Foundation.

For det første sier Kittredge at det er tvilsomt om min ansøking kan behandles før begynnelsen av førstkommande universitetsår. Tror De dette vil si at man i så fall må vente helt til neste år? Vanskeligheten ligger så vidt jeg ser deri at jeg først må ha en personlig konferanse med en av Rockefeller-folkene, visstnok helst Kittredge selv. Kittredge nevner i slutten av sitt brev at jeg bør snakke med Stacy May i New York. Tror De han mener at dette vil gjøre samme nytte som å

snakke med Kittredge? Jeg kunne jo I nødsfall tilby å møte Kittredge i Paris, eller et annet nærmere sted hvor han tilfeldigvis måtte opholde sig nu i vår.

Dernest vil Kittredge ha en mer detaljert studieplan. Jeg skrev i ansøkingen om de planer jeg har lagt efter Deres råd, og jeg ser mig ikke i stand til å gi noen yderligere spesifikasjoner, uten rent på slump, før jeg får vært i U.S.A. en tid. Jeg vet ikke om jeg kunde be Dem, nevne noen flere ting som De mener vil være av særlig interesse for mig i U.S.A., slik at jeg kunde sette sammen en mere fullstendig plan. Denne må jo allikevel senere kunne endres.

Videre forlanges det mere bestemt utsagn om mine fremtidsutsikter ved Universitetet i Oslo, og jeg er her I villrede med hensyn til hva jeg skal svare. (Det curriculum vitae som nevnes i Kittredge's brev har jeg laget ferdig og vil sende det så snart jeg har hørt fra Dem).

Kanskje burde jeg skrive til Kittredge angående noen av disse spørsmålene, men jeg er redd for at det ville forhale tiden. Hvis det nemlig forholder sig slik at der kun er utdeling av fellowships hver høst, vilde jeg bli nødt til å reise tilbake før neste utdeling, om jeg ikke kommer med nu til høste, for jeg vil i alle tilfelle svært gjerne reise over nu i juni for Nordmannsforbundets penger.

Jeg vilde være meget takknemlig for deres råd angående disse ting og håper bare at jeg ikke volder Dem alt for meget bryderi.

Hilsen Deres Ærbødige
Trygve Haavelmo

Ragnar Frisch to Trygve Haavelmo, 26.05.1939

26.5.39

Kjære Haavelmo!

Undskyld at jeg ikke tidligere har svart på Deres brev av 23.3 og 27.4.

Jeg har idag tilskrevet Kittredge as per enclosed carbon. Håper saken går i orden. Kittredges brev til Dem av 25.4 vedlegges.

Jeg synes De bør tilskrive Kittredge (De kan gjerne slå på at De gjør det efter å ha hørt fra mig) og fremheve de rent praktiske fordeler det vilde ha om Deres ansøking kunde bli behandlet i tide. Jeg antar det måtte være like bra å snakke med Stacy May i New York som med Kittredge.

Jeg synes De skulde utarbeide en angrepsplan for et par – eller iallfall et – av de problemer De har tumlet med, f.eks. dette med "Supplementary confluent relations ...". Avgrens området, antyd hvilke teoretiske relasjoner De kan tenke Dem, antyd hva slags materiale de venter å kunne skaffe Dem i U.S. Jeg vet ikke om dette problemet ligger Deres hjerte særlig nær eller om det er et annet. Ialffall en 3 à 4 maskinskreven sider om dette vilde ikke give skade. Gjerne med henvisning til kontaktpunkter innen Deres tidligere arbeider ("Supplementary..." og Århus undersøkelsen eller Melkeundersøkelsen).

Jeg har idag snakket med Høegh i telefonen. Han ba Dem skrive til Kildal i Nordmannsforbundet og be om Kildal eventuelt i samråd med Høegh kunde gjøre noget for å utvirke fri Atlanterhavsreise for Dem. I brevet kan De henvise til telefonsamtalen idag mellom Høegh og mig. (for at Høegh skal bli minnet om saken). Høegh lovet at han og Kildal skulde forsøke å få direktør Henrichsen med på dette. Dette til Kildal bør skrives snarest.

Hjertelig hilsen
Deres Ragnar Frisch

Forøvrig mener jeg at Kartago bør ødelegges.

Trygve Haavelmo to Ragnar Frisch, 28.07.1939

Cowles Commission, Colo. 28.07.39

Kjære professor Frisch!

Jeg skriver til Dem for å fortelle litt om mine inntrykk fra Cowles Commission Conf. Har vært her alle fire ukene, og jeg tror neppe jeg kunne anvendt denne tiden bedre. Foredragene med etterfølgende diskusjon har stort sett vært av meget høi standard. (Noen pratmakere har der dog vært iblandt, men der skal jo være noe for enhver smak.) Blandt folkene her tror jeg jeg vill sette A. Wald og Marschak høiest. Marschak er enda mere all round enn jeg har visst om, og har hatt en meget gunstig innflydelse på diskusjonene. Wald er en aldeles fremragende matematiker og statistiker. Det er meget å lære av ham. (Jeg har ikke kjent noe større til hans arbeider før nu. Han skal overta Hotellings job ved Columbia.) Wald har utviklet en ny regresjonsmetode (foreløpig for to variable), som han redegjorde for i sitt paper. Han forutsetter "feil" i begge variable. Hans metode gir da (1) most efficient (ikke bare unbiased) estimate for regr. koeff. og dessuten (2) consistent estimates av standardintensiteten av de ukjente "feil". Han har lovet å sende Dem enten et resume eller et fullstendig manuskript snarest. (Reiersøl vilde kanskje gjerne se dette.)

Jeg ga et paper om statistisk testing av dynamiske relasjoner når man har shockvariable. De visste ikke så meget om dette her, og det vakte en viss interesse såvidt jeg kunde skjønne.

Vi skal ha ennu et par interessante uker her ute efter Conf. Marschak, Wald, Tintner, Derksen og et par andre blir her, og vi har planlagt et uformelt kollokvium for å diskutere statistisk testing og estimation. Jeg tror det vil bli meget interessant.

Denne Conf. Har vært et ideelt startpunkt for videre studier i U.S. idet jeg har møtt næsten alle de folk jeg hadde planlagt å komme i forbindelse med, og har fått truffet avtaler om opphold ved deres respektive institutter. Derved er alle vanskeligheter med introduksjon blitt praktisk talt eliminert.

Jeg reiser herfra til Berkeley, Calif. Og har tenkt å studere en god stund hos Neyman. Han hadde dessverre ikke anledning til å delta i Conferansen her. Men hans assistant (Dresch) var her og kunde gi meg opplysninger om studieforholdene der borte.

Hilsen fra Deres

Trygve Haavelmo.

Ragnar Frisch to Trygve Haavelmo, 17.08.1939

Kjære Hav!

Takk for brev av 28.7. Morsomt å se at det går så bra. Jeg venter meg meget av Walds arbeid.

(...)

Trygve Haavelmo to Ragnar Frisch, 15.11.1939

Cowles Commission, University of Chicago, Social Science Bldg., 15.11.39

Kjære professor Frisch!

For en tid siden mottok jeg kopi av en ny anbefaling De sendte mig til Rockefeller, og må igjen få takke dem for Deres omsorg. Jeg har holdt Rockefeller Foundation underrettet om min adresse, men har ikke hørt noe derfra siden i august. Da fikk jeg et brev hvorav fremgikk at et fellowship var mulig, men at de hadde å klare opp "visse tekniske detaljer" først. De skulde sikkert underrette mig så snart endelig beslutning var tatt. Så lenge jeg ikke har hørt noe mer, er det altså enda et svakt håp. Men skulde det gå i orden, vilde det visstnok – etter hvad jeg har hørt fra andre her – bety en ren undtagelse fra de utdelingsregler som nu er etablert. Så jeg har forberedt mig på å utstrekke opholdet her så langt rå er med det stipendium jeg har.

Jeg var godt og vel to måneder i Berkeley, fulgte Neymans forelesninger, hadde diskusjoner med ham og fikk klaret op mange spørsmål ang. Statistisk testing. Hotelling var i Berkeley en dag (på gjennomreise til India). Han bad mig hilse Dem

Professor Tintner inviterte mig til Ames, Iowa så jeg stoppet der på tilbakeveien hit til Chicago og holdt en forelesning om "Some Problems in the Statistical Testing of Economic Relations." Der var en temmelig stor gruppe økonomer og statistikere.

Antagelig stopper jeg her i Chicago en måned, og reiser derefter til New York. Jeg vil bruke hele den gjenstående tid ved Columbia. Folk fra Harvard, Yale etc. håper jeg å treffe på møtet i Philadelphia i julen.

Jeg har hele tiden holdt mig til det arbeidsprogram jeg opgav til Rockefeller Found., nemlig spørsmålet om statistisk testing av økonomisk teori. Fra først av hadde jeg trodd jeg skulle gå på jakt efter en eller annen ny teknisk metode (ny regresjon ell. lign.), men jeg har efter hvert funnet det uundgåelig å ta op hele spørsmålet på en bredere basis. Jeg vil forsøke, i alle fall for mig selv, å skrive ut en oversikt over terrenget.

Et av de viktigste spørsmål her tror jeg er dette: Økonomisk teori er nu kommet temmelig langt med hensyn til å bygge op rasjonelle systemer og trekke riktige konklusjoner ut fra strengt definerte forutsetninger. Men der er meget lite gjort med hensyn til å bygge op rasjonelle teorier ang. gapet mellem teori og observasjoner. Dette betyr at man, - så snart det ikke er eksakt overensstemmelse mellem teori og data (d.v.s. praktisk talt alltid), - er fullstendig i villrede med hvorvidt en teori er "god eller "dårlig, om avvikelsene er "store" eller "små" osv. Man kan ha en personlig mening om dette og kan komme til verdifulle konklusjoner derigjennem - men det nytter ikke å overbevise andre på dette grunnlag. (Dette er en stadig innvending her over f.eks. mot Tinbergens arbeider). Der er, på den annen side, mange tvilsomme momenter ved å innføre sannsynlighetsbetraktninger. Allikevel tror jeg dette er den eneste mulige rasjonelle utvei. Det er neppe fruktbart å gjøre dette på den måte at man, når man betrakter makrovariable, tilføier mere eller mindre arbitrære forutsetninger om arten av tilfeldige avvikelser. Man vet da ikke bestemt hvilket "fundamental probability set" (Neyman) man opererer med og sannsynlighetsbegrepene svever i luften. Jeg har arbeidet litt med en annen opsetning som jeg synes ser nokså lovende ut i mange tilfelle: Man kan ta i betraktning hver enkelt makrovariabels karakter av aggregat eller gjennomsnitt av enkeltindividens reaksjoner, og så gjøre visse antagelser om tilfeldige variasjoner i de enkelte individers handlemåte. Disse antagelser kan gjøres meget lite restriktive når formålet bare er å avlede arten av de tilfeldige variasjoner som vil bli resultatet for gjennomsnittet for en stor gruppe. På denne måte blir man i stand til å gi en konkret fortolkning av "feil". Hvis man ikke starter her, men bare beholder gjennomsnittet (på hvert tidspunkt) som en observasjon, mister man den opplysning som ligger i at hver slik observasjon er en sum (gjennomsnitt) av et kjent antall tilfeldige variable. De antagelser man da gjør om tilfeldige variasjoner i makrorekken, kan være uforenlige med de konkrete opplysninger man sitter inne med ang. de mulige variasjoner i enkeltindividenes handlemåter.

Det er nokså vage antydninger jeg her har gitt, men jeg vil ikke bry Dem med mere detaljer sålenge resultatene jeg har er uferdige og nokså usikre. Jeg vilde bare gjerne holde Dem en smule underrettet om hvad jeg driver med. (Ellers har jeg også strevet en god del med å ødelegge Cartago).

Hilse Deres

Trygve Haavelmo

RFs margmerknad 02.12.39 i brevet: "Det er ikke tvil om at Håvelmo er på rett vei"

Trygve Haavelmo to Ragnar Frisch, 17.11.1939

Cowles Commission, 17.11.39

Kjære professor Frisch.

Jeg har idag mottatt et meget behagelig brev fra Rockefeller og synes jeg må underrette Dem. Stacy May sier i sitt brev at jeg kan regne med å få et års fellowship fra midten av desember i år (det jeg søkte om), forutsatt at jeg passerer lægeundersøkelse tilfredsstillende, så da tror jeg nok at det hele går i orden. Men så helt brennsikkert er det jo ikke så lenge jeg ikke har fått endelig meddelelse, så jeg underretter derfor foreløbig ingen andre om saken. – Antagelig har vel Kittredge gitt Dem beskjed lenge før jeg har hørt noe, så dette er gamle nyheter for Dem. Men jeg synes jeg må benytte anledningen allikevel.

Jeg har måttet love å holde et par forelesninger om Confluence Analysis ved Univ. of Chicago og har utarbeidet et resume. Jeg er jo etter hvert blitt vant med å være misjonær for Confl. Anal. Ellers sendte jeg Dem et litt lengere brev for et par dager siden, og skrev der litt mere om mitt arbeid. Håper De har fått det.

Hilsen Deres

Trygve Haavelmo

Vedlagt en liste over Haavelmos 6 arbeider fram til mai 1939 (melkeartikkelen, E.-artikkelen, de to anvendte fra Aarhus, Inledning om statistikk fra Aarhus og Om testing av hypoteser fra København) Må vel høre til sammen med søknaden.

Trygve Haavelmo to Ragnar Frisch, 27.03.1940

606 West 115th Street
N.Y.C.

27/3 1940

Kjære professor Frisch:

Jeg skriver litt igjen om min virksomhet her over. Jeg har jo nu hatt Rockefeller stipendium i tre maaneder allerede, og alt er svært greitt. Siden møtet i Philadelphia i julen har jeg bodd her i New York og arbeidet sammen med Wald, delvis også med Marschak ved New School for Social Research.

Wald og jeg har studert endel spørsmålet om bestemtheten av koefficienter i strukturligninger som er opfylt simultant (problemet om "reducibility" i Deres memorandum ang. Tinbergens arbeider). Vi har forsøkt en generell matematisk behandling av fenomenet, for almindelige ligninger saavel som for funksjonelle ligninger, og jeg tror det er mulig aa gi regler som er tilstrekkelig generelle for

praktiske formaal. Vi har ikke kunnet finne noen teoremer i generell matematisk litteratur som har direkte anvendelse paa problemet. Wald er temmelig sikker paa dette, og efter hans mening er spørsmålet ikke helt trivielt fra et rent matematisk synspunkt heller. I sin almindelighet reduserer jo problemet sig til aa studere rangen av visse functional-determinanter. Men det opstaar her visse vanskeligheter naar de ukjente koefficienter selv inngaar i de funksjonal-determinanter hvis rang skal bestemmes. Rangen kan da gaa ned for visse "kritiske" sett av verdier for de ukjente koefficienter. Og det er ikke alltid mulig aa gi regler – i form av et endelig antall skritt – hvorved man kan verifisere om nettop disse kritiske verdier av koefficientene er mulige verdier ned hensyn paa et sett av observasjoner bundet ved de simultant opfylte ligninger. Her ser det ut til aa bli nødvendig aa splitte op analysen, og betrakte særskilt lineære systemer, kvadratiske etc.

Jeg har ogsaa arbeidet en del med spørsmålet om aa innføre explicit visse sannsynlighetsfordelinger i de teoretiske relasjoner for aa beskrive den ulike handlemaate hos forskjellige individer i en gitt situasjon. Jeg prøver aa anvende denne betraktningsmaate i en dynamisk analyse av konsumsjon og opsparing. I en slik dynamisk analyse er det viktig aa studere konsekvensene av tilfeldige forskjelligheter i individenes handlemaater: Naar en mann ett aar "tilfeldigvis" sparer litt mer enn vanlig, virker dette "systematisk" paa hans inntekt neste aar o.s.v.

Hvis man f.eks. tar som initialbetingelser en gitt simultan sannsynlighetsfordeling av forbruk, inntekt og formue, og dessuten antar en viss stochastisk sammenheng mellem tilveksten i inntekt og tilvekst i forbruk fra ett aar til neste for hvert enkelt individ, kan man studere den formforandring i forbruks-, inntekts- og formuesfordelingen fra aar til aar som følger av opsparingsprosessen (under forutsetning av gitt arbeidslønn og rente). Paa hvert tidspunkt fremgaar den gjennomsnittlige markedssammenheng mellem forbruk, inntekt og formue ved aa ta forventningsverdien av forbruket for givne verdier av inntekt og formue i den til dette tidspunkt svarende simultane fordeling av forbruk, inntekt og formue. (Jeg tror det er viktig ogsaa aa trekke inn formuen som særskilt variabel, formuen har sikkert en avgjørende innflytelse paa stabiliteten av forbruket under aar-til-aar-variasjoner i inntekten). "Distribution-Dynamics" kunde man kanskje kalle denne form for dynamisk analyse. – Jeg arbeider med dette nu om dagen og haaper aa kunne gi noen resultater paa neste Cowles Commission Conference.

Jeg har ogsaa laget manuskript til to mindre artikler om et par spesielle problemer som blev diskutert i Colorado ifjor. Marschak reiste her følgende spørsmål: Sett at en observert tidsrekke viser tydelige sykler av en viss lengde. Og sett at vi har konstruert en dynamisk teori som munner ut i en differensligning for denne tidsrekke, og hvis løsning kan være cyklisk. Er det da noen vits ved aa føie denne differensligning til den observerte tidsrekke for aa finne koefficientene og deretter løse ligningen? Faar vi ikke i alle tilfelle en løsning som svarer til de observerte sykler? – I den ene av mine artikler har jeg prøvet aa studere dette litt nærmere. Jeg har konstruert en shock-kumulant hvor vekstsystemet er en sum av to reelle eksponentialer. Denne kumulant viser aldeles utpregede sykler og dessuten for en lengre periode ogsaa en tilsynelatende utpreget trend. Ved aa føie en 2den ordens lineær differensligning over denne periode uten aa ta hensyn til den tilsynelatende trend faar jeg reelle eksponentielle løsninger som ligger nær de sanne. Dette viser at man ikke behøver aa faa cyklisk løsning selv om der er utpregede sykler i data. Dernest, ved aa eliminere den tilsynelatende trend og derefter føie en 2den ordens differensligning faar jeg en cyklisk løsning hvor perioden er praktisk talt den samme som den man ser av data. Dette viser at dersom man bruker visse tilsynelatende egenskaper ved den observerte tidsrekke til en etterpaa-modifisering av formen paa den oprinnelige teori, kan det være lite vunnet ved en føining til data. Man faar bare en beskrivelse av det man allerede ser direkte.

I den annen artikkel har jeg gitt visse generaliseringer av "cobweb"-teoremet. Jeg innfører shifts i efterspørsels- og tilbudsfunksjonene, tar hensyn til lagring o.s.v.

Marschak har nu begge disse artiklene til gjennomsyn. Jeg har tentk aa sende i alle fall en av dem til Econometrica. Leavens oplyste at manuskripter bør sendes direkte til ham naar man er i U.S.A.

Hilsen Deres

Trygve Haavelmo til Ragnar Frisch, 20.08.1940

c/o Rockefeller Foundation
49 West 49th Street
New York City

20. august 1940

Kjære professor Frisch:

Skaug fikk for et par dager siden et brev fra Oslo hvor det stod at Brodersen var blitt ansatt i Bergen. Skaug mente da at Brodersens stipendium i Oslo vilde bli ledig naa, eller i alle fall senest fra 1. juli neste aar, og at jeg absolut burde søke paa dette. Jeg sendte idag et brev til Hagen med ansøknings og en del opplysninger og bad ham – i tilfellet stipendiet blir åpent – aa overbringe ansøknings til Det Akademiske Kollegium.

Jeg har ikke kunnet faa saa nøie rede paa hvordan saken staar, kanskje er stipendiet allerede disponert, eller det er noen bestemt som skal ha det. Men jeg har naa svært god lyst paa det stipendiet, og det kan vel ikke være noen forbrydelse aa søke. Saken er jo, saavidt jeg forstaar – den at naar dette stipendium blir utdelt, saa vil begge adjunktstipendier i socialøkonomi i realiteten være bundet for minst fire aar fremover. Jeg vet ikke om jeg i det hele tatt har utsikt til aa faa noen av dem, men jeg synes naa i alle tilfelle at fire aar er for lang ventetid. Jeg maa jo finne paa noe aa gjøre naar jeg kommer hjem. Jeg reiser under enhver omstendighet hjem ved utgangen av dette aaret.

Hvis De kunde faa tid til aa sende mig et par ord, vilde jeg svært gjerne høre hvad De mener om dette med stipendium, eller om andre muligheter det er hjemme i den nærmeste fremtid. Jeg har latt alle slike spørsmåal ligge i den tiden jeg har vært her og har gravd mig ned helt i det arbeide jeg holder paa med og som jeg skrev om i forrige brev. Da faar en gjort mest, synes jeg. Men en gang i blandt kommer en jo paa at en skal ha noe aa leve av ogsaa. Saa jeg haaper De undskylder at jeg begrenser mig til det emnet denne gangen.

Hilsen Deres
Trygve Haavelmo

P.S. Skaug skriver et brev til Dem idag. Han ber mig nevne dette for aa holde litt kontroll med bortkomne brev.

Ragnar Frisch to Trygve Haavelmo, 28.01.1941

28.1.41

Kjære Haavelmo!

Jeg har idag fått den nye forelesningskatalogen og dermed fått den officielle bekreftelse på Deres utnevnelse til universitetsstipendiat. Jeg gratulerer Dem hjertelig og ønsker Dem velkommen i Alma

Maters tempel i disse mere permanente former. Jeg håper De har godt utbytte av oppholdet derborte. Bare gi Dem tid. Jo mer desto bedre. Hils Skaug og si det samme. Studer matematikk. Det er mer nødvendig nå enn noensinne. Kunde De ikke ta en ordentlig matematikkeksamen ved et amerikansk universitet?

Hjertelig hilsen

Deres Ragnar Frisch

Trygve Haavelmo to Ragnar Frisch, undated Spring 1941

c/o The Rockefeller Foundation, 49 West 49th Street, New York City

Kjære professor Frisch;

Det er naa et par maaneder siden jeg sist skrev til Dem, saa jeg synes vil sende en slags rapport igjen:

Først av alt, jeg fikk et meget gledelig brev fra Universitetet for en tid siden, ang. adjunktstipendium i socialøkonomi. Det var svært opmuntrende for mig aa faa det stipendiet, ikke minst fordi jeg synes det har gitt mig en slag bakgrunn for arbeidet mitt her over. Det kan vel drøie ut noe før det blir mulig aa reise hjem. Jeg sendte telegram og brev til Universitetet om dette. Såvidt jeg vet er det ikke noe brudd paa vanlig praksis om jeg blir i utlandet en del av stipendiattiden.

Jeg har igjen måttet holde en del forelesninger i Confluence Analysis, først en uke ved University of Michigan, og naa i et seminar her ved Harvard (hvor jeg naa er). Jeg har utarbeidet en teknikk for aa forklare hovedpunktene i metoden noksaa fort, og derved faatt has paa en del misforstaaelser ogsaa, tror jeg. Det er rart hvor relativt faa som har faatt riktig tak paa betydningen av dette med multicollinearity for spørsmålet om numerisk bestemmelse av strukturligninger. F.eks. T.

Koopmans, da han holdt en forelesning i regresjonsanalyse her i forrige uke, fremførte et argument omtrent saalydende: Sett at økonomisk teori foreskriver en lineær sammenheng mellem, la oss si, 4 variable, mens data viser at allerede 3 av de variable er lineært forbundet og at 4-settet er "eksplodert". Da (sa Koopmans) foreskriver Frisch's metode at man skal kaste ut en av de variable i 4-settet og isteden operere med to sub-sett (f.eks. en ligning i 3 variable og en i 2 variable).

Koopmans mente at dette kunde være vel og bra naar spørsmålet bare var om mekanisk føining, men sa han, hvis man er ute efter en dypere teoretisk sammenheng, er det bedre aa beholde 4-settet selv om det er eksplodert. Saa Koopmans simpelthen blandet sammen to ting: paa den ene siden ønskeligheten av aa faa et uttrykk for den mere generelle teoretiske sammenheng i 4 variable hvis dette kunde gjøres, paa den annen side umuligheten av aa faa et slikt uttrykk naar settet er eksplodert (og derfor koefficientene ubestemt).

Jeg har nesten ferdig et større manuskript naa, om statistisk verifikasjon av økonomiske relasjoner. Schumpeter holder paa aa lese det for øieblikket, og det er visst svært bra efter hans mening. Men for sikkerhets skyld vil jeg faa Wald til aa lese de mere tekniske avsnittene.

I *Econometrica*, januar 1941, var det en artikkel av E.B. Woolley. Da jeg leste artikkelen, var jeg nesten sikker på at den ikke hadde vært hos dem til godkjennelse først. Og det stemte ogsaa da jeg spurte Leavens om det etterpaa, for moro skyld. Artikkelen inneholder jo mest bare gamle nyheter om den diagonale regresjon. Det går vel kanskje litt for glatt med de ting som blir godtatt direkte her over naa om dagen.

Hilsen Deres

Trygve Haavelmo

Trygve Haavelmo to Ragnar Frisch, 31.08.1941

c/o The Rockefeller Foundation
49 West 49th Street
New York City

31-8-1941.

Kjære professor Frisch:

Jeg er tilbake i Cambridge efter aa ha tilbragt sommeren sammen med Wald og Skaug oppe i Maine. Fikk da ferdig manuskriptet til noe i retning av en bok om økonometriske forskningsmetoder. Manuskriptet er hektografert (foreløpig), og jeg sender Dem et par eksemplarer særskilt, saa jeg haaper De faar iallefall ett.

Jo mere jeg har arbeidet med spørsmålet om "statistisk verifikasjon av økonomiske lover", spørsmålet om strukturelle vs. confluent relasjoner o.s.v., dess mere overbevist er jeg blitt om nødvendigheten og fruktbarheten av aa studere disse problemer fra synspunktet "probability and random variables". I det nevnte arbeide har jeg derfor like godt tatt skrittet fullt ut, og forsøkt aa legge alle problemene op paa sannsynlighetsmessig grunnlag. Problemene om "statistisk verifikasjon", maaling av strukturcoeffisienter o.s.v. kan da formuleres slik at faller inn under Neyman-Pearsons skjema for testing av statistical hypotheses. Jeg har prøvd aa gi de generelle prinsipper for en slik formulering. - Fra først av trodde jeg at dette bare vilde dekke en meget spesiell gruppe av økonometriske forskningsproblemer, og at det ville trenge andre slags apparater for en hel gruppe problemer "hvor man ikke kan anvende sannsynlighetsbetraktninger". Men dette synspunktet har jeg kommet helt bort fra efterhvert. Det kan selvfølgelig komme op nye slags problemer der en annen teknikk er bedre, men for saa vidt angaar de problemer som er oppe i diskusjonen om økonometrisk forskning idag, kan de alle, saavidt jeg kan se, formuleres - og det behagelig presis og uhyre generelt ogsaa - som spørsmål om "testing av statistical hypotheses" i Neyman-Pearson forstand. Noe av dette forsøker jeg altsaa aa utvikle og begrunne i det Ms. jeg sender Dem.

Det er jo ikke fritt for at en spør sig selv i disse dager om nytten av slikt rent teoretisk arbeide, eller at en blir spurt om det av andre. Det er jo saa mange mere aktuelle ting en kunde gjøre, kanskje mere takknemlig i øieblikket. Jeg har likevel, inntil naa iallefall, forsøkt aa holde trutt paa med det arbeide jeg har begynt paa, om noen skulde være interessert naar verden engang kommer ned paa bena igjen. det er jo mange som naa mener at denne krigen og det som kommer efterpaa, vil bringe de "praktiske problemer" iforgrunnen, gjøre det av med teoretisk økonomisk forskning o.s.v.. Jeg har nærmest holdt paa det motsatte, at den tiden som kommer vil stille større krav til teoretisk økonomisk forskning enn noen tidligere periode. Sammenbrudd av visse dogmer har vel lite med spørsmålet om teori eller ikke teori aa gjøre.

Det er visst et mildt uttrykk aa si at reiseforholdene til Norge er umulige. Jeg har ogsaa regnet med at Universitetet finner det like nyttig at jeg arbeider her inntil videre, saa jeg forsøker aa innrette mig derefter. Jeg holder for tiden paa med aa "dynamisere" Keynes, og håper aa faa noe ut av det, hvis jeg faar holde paa.

For en uke siden traff jeg Myrdal. Han bad mig hilse saa meget.

Hilsen Deres

Trygve Haavelmo

(Gjennomslag sendt særskilt)

Ragnar Frisch to Trygve Haavelmo, 23.09.1941

Kjære Takk for Deres brev av 31.8. Jeg gleder meg over framgangen i arbeidet Deres. Hvis det passer med å lever inn arbeidet som doktoravhandling derborte så gjør det, selvom det vil berøve meg en av de ting jeg har gledet meg til, nemlig disputere med Dem i den gamle festsal. Bli så lenge De kan. Hils Skaoug og si det samme.

Driv på med matematikken. Og for alvor.

Hilsen

Ragnar Frisch

Uten et alvorlig kjennskap til funksjonsteori og algebra kommer De til å oppleve skuffelser. De kommer til å bli stående halvveis der De burde kommet helt fram og gjort en virkelig innsats.

Ragnar Frisch to Trygve Haavelmo, 05.06.1945

Kjære Haavelmo:

Takk for ditt brev av 21. mai – vi må si du til hverandre som vi andre gjør som har gjennomlevet noe sammen i denne tiden - ,

(...)

Irving Fisher to Trygve Haavelmo, 18.08.1945

H: Professor Irving Fisher, Box 1825, New Haven 8, Connecticut

Mr. Trygve Haavelmo
Norwegian Embassy
3401 Massachusetts Ave., NW
Washington, D.C.

My dear Mr. Haavelmo:

Thank you for your letter of July 28th relaying Professor Frisch's request and for the informatyion about him. I greatly appreciate your letter and hope you will be able to forward my letter of August 17th to Professor Frisch.

Sincerely,
Irving Fisher

IF:M

Trygve Haavelmo to Ragnar Frisch, 19.08.1945

Gjenpart av Western Union Telegram,

Håndskrevet påskrift: Sendt 19/8-45

Professor Ragnar Frisch

Slemdalsveien 98, Vinderen pr Oslo, Norway

Offered job by Skaug Norway but unable to judge and decide whether compatible my work since no information nature and setup stop most anxious your opinion

Trygve Haavelmo

/Sendt fra Norwegian Embassy, Washington D.C./

Trygve Haavelmo to Det Akademiske Kollegium, 10.10.1945

Undertegnede tillater seg hermed å oversende (i 5 eksemplarer) vedlagte avhandling, "The Probability Approach in Econometrics", til granskning og bedømmelse og med anmodning om eventuell tillatelse til å framlegge dette arbeid som grunnlag for oppnåelse av den filosofiske doktorgrad ved Oslo Universitet.

Avhandlingen er i det vesentlige utarbeidet under studieopphold i U.S.A. i årene 1940-42. Etter oppfordring fra tidsskriftet "Econometrica" ble avhandlingen trykket der som supplement istedenfor dette tidsskrifts vanlige juli-utgave for 1944. Krigen og de etterfølgende vanskelige kommunikasjonsforhold har inntil nå hindret innsendingen av avhandlingen til Universitetet.

Da undertegnede fremdeles oppholder seg i U.S.A., i arbeid for Det norske forsynings- og gjenreisningsdepartement, har det vært ugjørlig å få full underretning med hensyn til de bestemte forskrifter som nå gjelder for innsending av doktoravhandling. En ber derfor høfligst det ærede Kollegium om velvillig overbærenhet overfor denne uformelle og kanskje delvis ukorrekte framlegging.

Ærbødigst

Trygve Haavelmo

Trygve Haavelmo to Ragnar Frisch, 11.10.1945

Kjære Frisch:

Mange takk for brevet jeg fikk med Skaug, og også for kopi av brev til Ræstad. (Det ble kanskje ikke så mye tid for ham til å ta seg av ditt forslag før han så brått ble borte). Det er vel nå full aktivitet ved Universitetet og Instituttet igjen. Universiteter og Institutter i Europa har vel mye å ta igjen; men jeg er sikker på at de snart vil ha like mye å gi, for det har vel uundgåelig vært en viss grad av ensidighet ved utviklingen over her i disse årene. Jeg er sikker på at Økonomisk Institutt nå vil ha en enda større misjon enn før krigen, ikke bare hjemme, men også her ute.

For mitt vedkommende har det ikke blitt noen avgjørelse enda om jeg kommer til å arbeide med Skaug. Jeg går og tygger litt på dette. Jeg må innrømme at de "andre" mulighetene du nevner trekker mere. Jeg skulde for eksempel ikke ha noe imot om en av disse mulighetene vilde være Trondheim. Jeg har vært nokså mye i kontakt med M.I.T. i Cambridge, holdt bl.a. et par gjesteforelesninger der, og har sett hvordan det økonomiske og statistiske fakultet der er lagt an. Det virker aldeles utmerket, og har stor vekt både blandt lærere og studenter. Ingeniørkandidater ser ut til å tilegne seg stoffet uhyre kvikt. Det må være en ren fryd å forelese for en slik gruppe.

Mitt inntrykk (også etter samtaler med en rekke norske ingeniører her) er at ingeniører har stor interesse for det økonomiske fag når bare fremstillingen er konsis og klar uten for mye "ull".

Etter ditt siste brev kan jeg ikke lenger motstå fristelse til å forsøke meg på doktorgrad. Men jeg har det problem at jeg ikke kjenner formalitetene og detaljene. Kunde jeg be om litt råd og hjelp? Etter samtale med Dr. S. Skard her sender jeg fem kopier samt vedlagte brev til Kollegiet. Kunde du være så snild og se igjennom dette og, hvis det ikke er altfor galt eller for klønete, få det levert til rette vedkommende sammen med de fem kopier. På den annen side, hvis noe helt annet trenges, eller det er nødvendig med mere opplysninger fra min side, kunde jeg da få høre et par ord om det? Det er visst også en del formaliteter med antall kopier. Avhandlingen er jo nå bl. a. tilsendt de fleste store biblioteker. Selv har jeg omtrent 40 kopier igjen, men noen flere kan om nødvendig skaffes fra Cowles Commission. Hvis forklaring av detaljene skulde være et større arbeid du ikke har tid til kanskje du kunde be Reiersøl eller en annen sende meg en utredning. Jeg skulde være svært takknemlig og skulde mer enn gjerne forsøke å gjøre en tjeneste til gjengjeld.

Hjertelig hilsen

Trygve Haavelmo

Trygve Haavelmo to Ragnar Frisch, 05.12.1945

Kjære Frisch! Mange takk for ditt brev av 19. nov. Jeg var mere enn spent da jeg åpnet det. Jeg behøver vel ikke si at det betydde mye for meg aa faa ditt O.K. paa mine planer om arbeide ved University of Chicago. Jeg haaper det er iorden at jeg nevner dette for Marschak og de andre i Chicago.

(...)

Ragnar Frisch to Trygve Haavelmo, 25.12.1945

Vinderen, Oslo 25.12.45

Kjære Havelmo:

Takk for ditt brev av 22.11 som jeg har lest med meget stor interesse.

Trygve Haavelmo to Ragnar Frisch, 21.02.1946

21-2-46

Kjære Frisch,

Takk for brev av 25.12, og for din interesse i mitt notat av 22-11 ang. din lønnsformel.

(...)

Jeg har tenkt en god del på det mere generelle problemet du nevner, m.h.t. aa forsyne Thagaard med aksjonsparametre. Det arbeide som naa foregaar ved Cowles Commission kan, tror jeg, betraktes som et direkte angrep paa den første delen av problemet for saa vidt rent teoretisk analyse angaar, nemlig spørsmålet om aa bestemme systemet av eksisterende strukturligninger. For dette maa vel bli grunnlaget. (Vi har her nettop hatt en ganske interessant prove paa nytten av aa kjenne

systemet av strukturligninger: Ekspertene i Washington forutsa for 6 maaneder siden praktisk talt enstemmig at U.S.A. naa skulle hatt depresjon og noe saant som 8 mill. arbeidsledige. De brukte en simpel og noksa overfladisk propensity-to-consume funksjon og gjettet paa volumet av investering. Mr. Lawrence Klein ved Cowles Commission laget samtidig et forecast bygget paa et omfattende system av dynamiske strukturligninger og brukte raffinerte statistiske metoder. Hans forecast ble at en naa vilde ha sterkt inflasjonspress og nesten ingen økning i arbeidsløshet. Hans forecast viste seg aa bli ett av de faa, hvis ikke det eneste, som faktisk slo til. En bør vel ikke legge for meget i en enkelt slik suksess, men det gir iallefall haap). Hvis en kjenner systemet av strukturligninger (inklusive visse egenskaper ved de stochastiske shock-elementer som inngaar), maa en først og fremst kunne beregne uten videre alle virkninger og bi-virkninger av endringer i de parameter som allerede er under offentlig kontroll. Vil en derimot kunne kontrollere nye parametre som før var strukturbestemt maa en bryte opp en del strukturligninger. Valget av strukturligninger som skal elimineres er vel et politisk og sosialt problem, men økonomen kunde kanskje øve en viss innflydelse paa valget ved aa vise frem konsekvensene av de forskjellige alternativer. Det er ogsaa mulig at en kunne bruke økonomisk teori et skritt videre, og konstruere noe i retning av en "samfundsmessig valghandlings-teori". Jeg vil gjerne se litt mere paa dette siste problemet i den utstrekning det blir tid til det.

(...)

Ragnar Frisch to Trygve Haavelmo, 02.03.1946

Vinderen
2.3.46

Kjære Håv!

Takk for ditt brev av 21.2 som jeg netopp fikk (enten må jeg besvare et brev med en gang, eller så blir det liggende for godt). – Jeg er svært glad for at du beskjeftiger deg med lønnsformelen. Det som særlig foresvevet meg ut fra praktisk synspunkt var at en ved en forhåndsberegning skulde finne ut hvor stor forbruksverdien kunne bli i "næste periode" og så tilpasse lønnen slik at den vilde bli netop tilstrekkelig til å få "beveget godene". Men med en gang en begynner å presisere dette problemet fører det jo konsekvenser utover nærsagt i alle retninger. Hele dette problem må drøftes systematisk like fra grunnen. Det er ikke mulig for meg i øyeblikket å arbeide med spørsmålet, men jeg er sikker på at du vil kunne gjøre noe med det. Det er derfor jeg har forsøkt å erte deg opp.

Det du nevner om Lawrence Klein er høyst interessant. Kunde ikke du i en fart som et foreløbig bidrag til belysningen av hele dette komplekset: dirigeringsproblemet og strukturlikningene som middel i dirigeringen lage et survey for Econometrica. Det er plass, iallfall for slike ting. Noe i retning av en kartlegging av problemstillingen uten å pretendere å gi den endelige løsning av alle spørsmål. En utstaking av vei og omtale av det som er gjort (f.eks. Lawrence Kleins arbeid). Jeg er meget interessert i at dette kunne bli gjort på en måte som ikke bare saklig var et bidrag, men også kunne la leseren forstå at forfatteren var en mann med perspektiv i sin problemstilling og med mye kunnskap om de helt moderne ting på området.

På den ene eller annen måte må vi se og få deg hjem nå, eller i en overskuelig fremtid. Det er mange muligheter. Jeg kan ikke sitte og utdele professorater, men bade for universitetet og norsk forskning i det hele tatt vilde det være et minus om ikke ditt navn var blandt søkerne. Så får det da stå sin prove. Så har vi instituttarbeidet. Det ser ut til å vokse opp noe virkelig stort av dette. Et betydelig beløp er fort opp på det ordinære universitetsbudsjett for næste periode. Bl.a et antall associater dvs. Unge økonomer og statistiker som skal arbeide med som vitenskapelige medarbeidere. Dessuten et store teknisk apparat. Rockefeller er også i farvannet. Etter konferanser i Oslo nylig

med en av Deres folk er det blitt nokså klart at det det vesentlig står på er at jeg får utarbeidet håndfaste planer. Jeg antydte for dem at jeg ønsket sammen med deg og Bjerve og reise over statene og muligens et par land i Europa noen måneder i begynnelsen av 1947 for å bringe oss helt ajour med aktuelt pågående arbeid før vi la iveri for alvor. Sendte jeg deg i sin tid mit P.M. til Rockefeller av 2. sep. 1945?

Betingelsene for økonomene hos oss nå er noe helt usedvanlige. En gruppe på 10-15 av de beste sitter i nøklestillingene rindt om. Du kan si arbeidet ligger i tre plan. Underst samordningsrådet med det politiske tilsnitt. Her skal veien banes for visse praktiske tillempringer. I det næst høyeste skikt finner Regjeringens penge- og finansråd, med det meget sterke "Pengepolitiske kontor" ledet av Bjerve og med Helge Seip som medarbeider, og med Getz Wold rundt hjørnet som Finansdepartementets konsulent. (I rådet selv sitter det så mye unge og frekke folk, meg selv inclusive, at det har gjort seg gjeldende en viss engstelse i visse leire). Og på toppen av dette skal så komme det rent vitenskapelige arbeid ved Instituttet. Alt sammen i intimeste samkjøring fordi det er den samme gjeng (noen mener alt for godt samarbeidende gjeng) som er infiltrert i alle tre institusjoner. Dette er en orientering i grove trekk såvidt du vet hva det er du må forberede deg på. – Men først og fremst kast deg over den konkrete oppgave jeg nevnte. Artikkelen vil kunne settes opp i *Econometrica* i flyvende fart. For å påskynde det kunne du levere et eksemplar av MS til refereeing i U.S. (via Leavens) og et til meg, så kan vi eventuelt telegrafere om saken. Om en slik artikkel ønskes brukt som vedlegg i en eller annen tenkbar forbindelse, kan det gjøres som korrekturavtrykk. Det er noen ganger i livet hvor det gjelder å arbeide både natt og dag.

Forøvrig mener jeg at Kartago bør odelegges.

Din

Ragnar Frisch

Trygve Haavelmo to Ragnar Frisch, 25.05.1946

Kjære Frisch,

Takk for ditt brev via Leavens. Jeg har tatt noen dager til å tenke over det du skriver. Forholdet, for mitt vedkommende, er omtrent følgende:

Som nevnt i et brev ifjor høst løper mitt "appointment" her for ett år om gangen, fra 1. januar til 31. desember. Da jeg tok jobben, ifjor høst, ble spørsmålet om arbeidets varighet, spørsmålet om å undgå halvferdig arbeid, om de store fremtidsmuligheter for denslags arbeid o.s.v. drøftet indgående med Ted Schultz som er chairman of the department her. Jeg nevnte da at jeg nødvendigvis ville binde meg for mere enn ett år, og han gikk med på det. Avtalen var at jeg skulle bestemme meg etter å ha vært hjemme en tur idet jeg nevnte at jeg ville ha en spesiell grunn til en hjemtur om min doktoravhandling skulle bli godtatt. Spørsmålet om fornyelse av min kontrakt for neste år vil komme opp i oktober eller november. Uten å ha vært hjemme en tur i mellomtiden for å få litt rede på hva jeg egentlig kunne gjøre der ville det virke lite forstaaelig iallefall omkring her om jeg simpelthen reiste fra det hele for godt.

Hvis min doktoravhandling ble akseptert, hadde jeg haapt på ferdigbehandling i september. Jeg skjønner imidlertid nå at det var litt korttenkt og uforsiktig av meg å nevne dette overfor Schultz som mulig grunn for en trip hjem. Saa jeg får heller prøve å fortelle ham at saken er uavgjort og at jeg gjerne vil ta en kort trip allikevel. Skulle det fremdeles være en mulighet for avgjørelse m.h.t min doktorgrad innen september ville selvfølgelig situasjonen være noe klarere. Hittil har jeg ikke nevnt noe ytterligere om dette hverken til Schultz eller Marschak, saa de tar det vist nærmest for gitt at jeg blir her neste år også. Men spørsmålet om en tur hjem maa jeg antakelig ta opp med Schultz

i nær fremtid. Jeg ville imidlertid være svært takknemlig for å høre din mening først, paa bakgrunn av det jeg har skrevet.

Jeg sendte forresten et brev til Magne Hagen for en tid siden, for aa faa nærmere rede paa det ledige professoratet du nevnte, men han svarte for tilbake at søknadsfristen utløp 11. mars. Saa dermed er jo den saken avgjort.

Jeg har ikke hørt noe fra Statsøkonomisk Tidsskrift enda ang. den avhandlingen jeg sendte. Men jeg maa faa takke for ditt bryderi med aa oversende den. Jeg fant ut etterpaa at Erling Petersen visstnok enda er redaktør.

Hilsen
Trygve Haavelmo

Ragnar Frisch to Trygve Haavelmo, 17.06.1946

Kjære Håv!

Takk for dit brev av 25. og 31.5.

Trygve Haavelmo to Ragnar Frisch, 20.10.1946

Trygve Haavelmo
Department of Economics
Social Science Bldg.
The University of Chicago
Chicago 37, Illinois

20. oktober 1946

Kjære Frisch:

Jeg har naa saa smaatt ymtet frampaa om mulighetene for aa trekke meg ut av arbeidet her utpaa vinteren neste aar. Jeg har snakket med Marschak, men har ikke faatt diskutert sakem med T.W. Schultz enda. Det skal jeg imidlertid faa gjort en av de forste dagene. (Schultz har vært endel ute paa reise i det siste). Marschak syntes visst ikke den fristen jeg nevnte var særlig lang. Spørsmålet om aa skaffe en mann som kan fortsette det løpende arbeidet her maa i tilfelle bringes opp snarest. Det ville derfor kanskje være gundstig om du kunne skrive hit med det første. Jeg tror da at ditt brev burde adresseres til Schultz og Marschak i felleskap (adresse som ovenfor), og at det burde inneholde litt av en forklaring paa hvorfor at det anses nødvendig at jeg kommer hjem ”i alle fall for en tid” (ikke bare for aa gjøre noe nyttig for norske interesser, men kanskje enda mer fordi utsikt til vidtgaaende teoretisk forskning av almen interesse). Med hensyn til tidspunktet kunne en kanskje bruke et uttrykk som ”helst fra begynnelsen av 1947, men kanskje et par maanter senere om nødvendig av hensyn til kontinuiteten av arbeidet ved Chicago University”. Jeg nevner disse momentene om du skulle ville bruke dem og derved spare tid med aa tenke paa innholdet. Men formuleringen er naturligvis helt opp til deg.

Jeg har snakket litt med Klein. Jeg tror ikke han er helt uinteressert. Han ville iallefall gjerne høre nærmere fra deg. Kanskje du kunne skrive til ham, forklare litt om forskningmiljøet – og det politiske miljø – i Norge, og kanskje ogsaa komme med noe i retning av et konkret tilbud (”confidentially”). Jeg tror ikke han ville legge noen vesentlig vekt paa de økonomiske betingelser

(kanskje noe i retning av et Rockefeller Fellowship nivåa eller lignende). Klein hadde nemlig, saavidt jeg forstaar, tenkt aa faa seg et slags fellowship en gang til neste aar. Han ville da helst til Sovietsamveldet. Men det er blitt saa vanskelig aa komme inn der at han har visst nærmest gitt det opp. Saa tidspunktet er kanskje noksaa gunstig for aa diskutere et alternativ med ham. Jeg har nevnt for Klein at jeg tror du vil skrive til ham.

Hjertelig hilsen
Trygve Haavelmo

P.S. Beste hilsen til alle paa Instituttet og til felles kjente forøvrig.

Trygve Haavelmo to Ragnar Frisch, 02.12.1946

Trygve Haavelmo
Social Science Bldg. Room 401
The University of Chicago
Chicago 37, Illinois

2. desember 1946

Professor Dr. Ragnar Frisch
Slemdalsveien 98,
Vindern pr. Oslo

Kjære Frisch!

Jeg maa paa forhaand be om undskyldning for at jeg bryr deg med det jeg skriver nedenfor. Kanskje er saken mye enklere enn den tar seg ut herfra.

For ca. tre uker siden fikk jeg et telegram fra Brofoss med forespørsel om jeg var villig til aa ta konstitusjon som direktør i Statistisk sentralbyraa ett aa r fra 1. januar 1947. Han ba om telegramsvar. Paa bakgrunn av tidligere erfaringer antok jeg at Skaug som vanlig skulle til utlandet i ett eller annet oppdrag, og at det var han som hadde bett Brofoss aa telegrafere til meg. Jeg syntes nok det hele var litt rart, og utenom tidligere planer, men paa den annen side syntes jeg heller ikke jeg kunne si nei takk, for det har jeg allerede gjort et par ganger før m.h.t. lignende tilbud fra Brofoss, og jeg ville nødig risikere å miste hans goodwill for en annen gangs skyld. Saa jeg telegraferte tilbake at jeg ville være villig og ba samtidig om litt mere opplysninger.

Jeg har siden ikke hørt noe mer om saken, men et par dager etter ovennevnte teleramutveksling fikk jeg et langt brev fra Skaug, hvor denne saken overhodet ikke var nevnt, men hvor han tvert imot ga uttrykk for at han naa begynte aa slaa seg til ro, prøvde aa finne hus o.s.v., og at det var mange viktige arbeidsoppgaver i Oslo naa. Samtidig nevnte han noe om at jeg visstnok skulle være utnevnt til varamann, istedenfor Skaug, til en statistisk komisjon ved U.N. her, hva naa det maatte bety. Jeg har ikke svart paa hans brev enda.

Vel, disse prosjektene har vel allerede falt helt bort, saa det hele er kanskje ikke noe aa bry seg med. Men jeg maa innrømme at jeg ikke synes det er saa morsomt at denne telegramutvekslingen ser ut til aa ha foregaatt uten Skaugs vitende. Hvis det er tilfellet maa jeg nok før eller siden diskutere saken med Skaug, for det er jo ganske opplagt at han vil faa underretning paa annen maate likevel.

Jeg haaper imidlertid at Skaug har vært med paa det hele og at han bare glemte aa nevne det i sitt brev. Ellers synes jeg det er noksaa kjedelig, saa godt som jeg kjenner Skaug.

Jeg hadde igrunnen mest lyst til aa la det hele gaa i glemmeboken, men det er kanskje ikke saa enkelt. Vet du noe om dette, og kunne jeg be om et godt raad? Det var ikke antydning av noe ”konfidensielt” i Brofoss’s telegram, men det er vel kanskje best aa gaa ut fra at det var meningen.

Jeg vil være svært takknemlig for et par ord fra deg.

Hjertelig hilsen
Trygve Haavelmo

Ragnar Frisch to Trygve Haavelmo, 10.12.1946

Vinderen, 10.12.46

Kjære Haavelmo:

Takk for ditt brev av 2. des.

Trygve Haavelmo to Ragnar Frisch, 02.08.1948

TH/IØ, 2. aug. 1948

Kjære Frisch,

Jeghar fått et brev fra Paul A. Samuelson hvor han bl.a. sier: ”I am scheduled to fly from New York on September 2, for a brief trip around Europe and the Continent – brief because our two infants make it impossible for Marion to go along. Will you be in Oslo around september 3? Will Frisch and some of the other people I ought to see?”

Drop me a letter, if you have a chance, advising me as to my best procedure in spending a pleasant and profitable week or so in Norway.”

Jeg har skrevet til Samuelson, sagt at han er velkommen o.s.v., at jeg vil være her på den tiden og antakelig du blir å treffe også.

Hilsen
Trygve Haavelmo